

РІШЕННЯ

щодо присудження наукового ступеня доктора наук

Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Д 41.051.02 Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Міністерства освіти і науки України, прийняла рішення про присудження наукового ступеня доктора філологічних наук *ТРУБІ Ганні Миколаївні* на підставі прилюдного захисту дисертаційного дослідження "Психо- і нейролінгвістична специфіка освітянського мережевого дискурсу: евристичне моделювання" у вигляді дисертації за спеціальністю 10.02.01 – українська мова 19 червня 2025 року, протокол № 4.

Труба Ганна Миколаївна, 1987 р. народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2009 р. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова за спеціальністю "Українська мова та література".

Кандидат філологічних наук з 2014 року.

Доцент по кафедрі прикладної лінгвістики з 2021 року.

Навчалася у докторантурі в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова з 2021 року, рік закінчення – 2023.

Працює доцентом кафедри української мови та мовної підготовки іноземців в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова, м. Одеси з 2022 р. до теперішнього часу.

Докторська дисертація виконана на кафедрі української мови та мовної підготовки іноземців Одеського національного університеті імені І.І.Мечникова Міністерства освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий консультант – *Ковалевська Тетяна Юріївна*, доктор філологічних наук, професор, Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, завідувач кафедри української мови та мовної підготовки іноземців.

Рекомендовано до захисту 2 квітня 2025 року.

Здобувач має 39 наукових публікацій за темою дисертації, із яких 28 є одноосібними, причому 11 наукових статей опубліковано у закордонних

виданнях, проіндексованих у базах Web of Science Core Collection та / або Scopus, та 3 статті – у фахових зарубіжних виданнях; 13 статей вийшли з друку у фахових виданнях України категорії Б; оприлюднено 3 розділи у колективних монографіях, 9 тез доповідей.

Офіційні опоненти:

Космеда Тетяна Анатоліївна, доктор філологічних наук за спеціальністю 10.02.01, професор, Донецький національний університет імені Василя Стуса, професор кафедри романо-германської філології та зарубіжної літератури, дала *позитивний* відгук із зауваженнями:

1. Відзначмо ґрунтовно й скрупульозно схарактеризовані методологічні засади праці. Відповідну увагу Г.М. Труба приділяє характеристиці інструментів *штучного інтелекту* (крім Вступу, у четвертому розділі, зокрема параграф 4.3.), який все більш активно використовують науковці. У зв'язку із зазначеним виникає питання, чи можна стверджувати як позитивний факт залучення в сучасні дослідження методики використання ІІІ, які методи зазначене актуалізує, як у цьому разі робити посилання і чи слід рекомендувати студентам використання ІІІ, дискусії із ним? Викликає увагу й авторська метамова, ставлення дослідниці до певних термінів, зокрема й норми їх омовлення: що таке *моральна мова* (с. 136), чи вдалим вважаєте термін *педоцентризм* (с. 215 та ін.), як ставлення до орфографічних варіантів *англіцизм* (с. 333 та ін.) та *англізмі*?

2. Дисертантка наводить яскраві приклади, характеризує їх. Проте хотілося б почути думку щодо мети й доречності використання таких текстів, як: *Не плети гівно дівці в коси* (с.189); напис на футболці - *Система освіти гвалтує всіх без розбору* (с. 201); *пряма мова*: «Як матюкатися ін юкрейн на рівні СІ: «*Іди в сраку, лярва!*»... (с. 234) та ін. Чи це не вульгаризація / бруталізація мовлення? Під час дослідження схарактеризовано різні рівні мовної системи, чи не доречно було б простежити особливості використання комунікативними особистостями освітян синтаксичних форм звертання до учнів, зокрема й афективів? Погоджуємося, що використання різних форм

шрифтів відграє важливу роль в освітянській діяльності. У зв'язку зі сказаним, чи не вважаєте ви за потрібне використовувати Національно орієнтовані шрифти і шрифтові гарнітури «Рутенія», що створена в 2000-2024 рр. професором Василем Чебаником на основі звичаїв руської доби та козацьких скорописів у межах проекту «Графіка української мови»?

3. Чи не вважаєте перспективою свого дослідження створення асоціативного словника за матеріалами психолінгвістичного експерименту з МКО освітян для порівняння з даними українських асоціативних словників, що укладені за матеріалами психолінгвістичного експерименту з носіями української мови загалом?

4. Попри те, що список використаних джерел досить розлогий, однак, як видається, бажано було б долучити до роботи ще деякі праці українських учених, що може бути здійснено в перспективі, зокрема, оскільки вперше формалізовані основи семантичної класифікації лексики були сформульовані науковими співробітниками відділу структурно-математичної лінгвістики Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України на чолі з відомим українським дослідником М. М. Пещак, то про це варто було згадати (див.: Клименко' Н. Ф., Пещак М. М., Савченко І. Ф. Формалізовані основи семантичної класифікації лексики. Київ : Наукова думка, 1982. 251 с.); під час розгляду проблематики невербальної комунікації, а також особливостей портретування мовних особистостей освітян, доречно було б використати монографічне дослідження Т. Ф. Осіпової (див.: Осіпова Т. Ф. Невербальна комунікація та своєрідність її омовлення в українському дискурсі: феномен вербалізації невербаліки. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2019. 388 с.), у якому, крім методологічних засад невербальної комунікації, презентовано аналіз МО - відомого професора-мовознавця Лідії Андріївни Лисиченко (представниці харківської лінгвістичної школи), зокрема ідеться про «невербальний портрет» ученої; оскільки йдеться про лінгвокультурні типажі (напр., на с. 284), то доречно було б актуалізувати напрацювання Т. М. Сукаленко (див., зокрема, Сукаленко Т. М. Лінгвокультурні типажі в

українській художній літературі XIX ст. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 676 с.). Зауважмо, що здобувачка активно послуговується підручниками, посібниками, опублікованими курсами лекції (їх у списку літератури близько 30). Чим це можна пояснити?

5. Відомим є твердження, що текст — це продовження людини. З огляду на сказане, зауважимо, що весь текст дисертації підтверджує висновки, які робить дослідниця під час самоаналізу, спостереження за своєю освітянською діяльністю, що презентовано в четвертому розділі розглядуваної праці. Особистість Г. М. Труби (змішаний тип освітянина, який поєднує риси класичного викладача та викладача-новатора - с. 578) виокремлюється сумлінністю, ретельністю, докладністю в презентації матеріалу, намаганням викласти інформацію доступно (відповідно до викладацького стилю), що, як видається, призводить в окремих випадках до деякої спрощеності в поданні матеріалу, який простежуємо в академічному науковому стилі, але зазначене вказує на високий рівень освітянської майстерності (наприклад, перелік загальновідомих ознак тексту - с. 208; характеристика сильної і слабкої текстової позиції - с. 216; надання дефініцій загальновідомим термінам, як-от: омонім, паронім, метафора, алюзія та ін. - с. 254-268 та ін.). Крім того, очевидно, для більш виразного подання матеріалу дисертантка актуалізувала графічний вигляд тексту (маніпуляції шрифтами, відступами, інтервалами, графічними позначками та ін.).

Гогоренко Олена Володимирівна, доктор філологічних наук за спеціальністю 10.02.01, доцент, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, декан філологічного факультету, дала *позитивний* відгук із зауваженнями:

1. Нам повністю імponує ідея авторки виокремлювати освітянський мережевий дискурс як автономний складник мережевого й трактувати його як «високоорганізовану, мультимодальну структуру, що використовує синергію різних видів комунікації для досягнення своїх цілей, роблячи її ефективним

інструментом у мережевому інтерактиві освітян» (с. 212 дис.). Це визначення, на нашу думку, є всеохоплювальним за змістом і репрезентує базові ознаки освітянського мережевого дискурсу, що ми дозволимо собі назвати правильним дослідницьким кроком. Однак у цьому контексті все ж маємо запитати в авторки: чому саме мультимодальність позиціоновано як субстратну ознаку, адже, наприклад, Т. ван Левен, професор Університету Південної Данії, у своїх працях із соціальної семіотики наголошує на тому, що мультимодальність властива взагалі природній комунікації та характеризує будь-який інституційний дискурс.

2. За твердженням фундаторки Одеської школи сугестивної лінгвістики проф. Т. Ю. Ковалевської та її учнів, «концентром сугестійних ефектів» виступає зазвичай лексичний рівень тексту. Досліджуючи мовну організацію продуктів освітянського мережевого дискурсу, п. Ганна констатує, що «фонетико-графічний рівень тексту представляє собою концептуальну основу, на якій будується весь текст і його сприйняття. Цей рівень не лише забезпечує фундамент для мовленнєвого та письмового вираження ідей, а й слугує ключовим елементом у структуруванні і виразності текстового контенту» (с. 230 дис.), додаючи до цієї тези переконливі аргументи, в т.ч. у вигляді ілюстрацій (скріншотів). У зв'язку з цим виникає питання: чи доречно вважати освітянський мережевий дискурс найбільш впливовим на рівнях фонетики чи графіки чи все ж ні?

3. Ми неймовірно високо оцінюємо проведене дисертанткою опитування респондентів для встановлення сприйняттєвих характеристик комунікативної особистості мережевого освітянина, що відзначається дослідницькою коректністю, широтою охоплення аспектів, кількісною доречністю питань та уважністю в обробленні та інтерпретації результатів. Проте опонована студія, на нашу думку, лише виграла б за умови введення до блоку анкетних питань і таких, що були би скеровані на виявлення сприйняттєвих оцінок різних стилів мовної та мовленнєвої поведінки мережевого освітянина.

Паніш Віталія Андріївна, доктор філологічних наук за спеціальністю 10.02.01, доцент, Ужгородський національний університет, професор кафедри української мови, дала *позитивний* відгук із зауваженнями:

1) Оскільки в роботі зазначено, що *«стратегія ритуальності прослідковується у всіх освітян ОМД і представлена типовими тактиками привітання, подяки і співчуття»* і водночас, що *«меншою мірою представлено ритуальні жанри (привітання, запрошення, подяки) та діалогічну взаємодію з колегами»* (с. 191), то виникає запитання: як авторка інтерпретує поняття *тактика комунікації і ритуальний жанр*? Крім того, ідеться про *«два світи»* соціальних мереж: з одного боку, *«Facebook, платформи, що більше асоціюється з витриманим стилем спілкування та наближеністю до академічних норм мовлення, слугує простором для формалізованого та структурованого діалогу»* (с. 231-232), *«з іншого боку, Instagram та ТікТок, що представляють собою платформи, де переважає більш вільний, неформальний стиль спілкування, відкриваючи простір для вольнодумства, творчого самовираження та бунтарства»* (с. 232). Чому ж усе-таки ці соціальні платформи презентують *«два світи»*?

Дисертаційне дослідження слушно насичене термінологією, однак деякі терміни потребують авторського уточнення, зокрема це стосується поняття *свобода висловлювання* (с. 231). А чи можна рівень свободи вираження думок виміряти на відповідній *шкалі соціальної оцінки*, розробивши певні критерії? На с. 379 наголошено про актуалізацію в дискурсі освітян *інтимізації*. А які комунікативні стратегії і тактики цьому сприяють? Очевидно, у тексті роботи недоцільно було давати визначення таких загальновідомих образних засобів, як *метафора, гіпербола, антитеза*, оскільки зазначене дещо спрощує виклад.

2) Під час розгляду поняття мовної гри, комунікативних стратегій і тактик (надано перевагу формі комунікаційний, чому?), як видається, варто було б використати монографії (а) Т. А. Космеди й О. В. Халіман «Мовна гра в парадигмі інтерпретативної лінгвістики (теоретичне осмислення дискурсивної

практики)» (Дрогобич, 2013) та (б) І. Ю. Шкіцької «Маніпулятивні тактики позитиву (лінгвістичні аспекти)» (Київ, 2012).

3) Усі публікації, що проіндексовані в базах Web of Science Core Collection та / або Scopus, виконані у співавторстві. Варто було б зазначити, яка частка зробленого належить власне дисертантці.

4) Звертаємо увагу й на те, що обсяг дисертації перевищує 700 сторінок. На нашу думку, «стиснення» матеріалу могло б сприяти більшій чіткості викладу та кращому акцентуванню на ключових результатах дослідження; подекуди робота переобтяжена широкими історичними екскурсами та відомостями енциклопедичного характеру (напр., с.с.38-40), які мають обмежений безпосередній зв'язок із основною проблемою дослідження. Таку інформацію можна було б подати в примітках. У тексті дисертації помічено окремі технічні недогляди (див., напр., с.с. 40, 51, 62, 63 та ін.), є деякі хиби й у Списку використаної літератури, наприклад, відсутня вказівка на другого автора праці (позиція 158: Космеда Т. А., Плотнікова Н. В. Лінгвоконцептологія: мікроконцептосфера Святки в українському мовному просторі: монографія. Львів : ПАІС, 2010. 408 с.); не завжди подано роки видання (позиції № 173, 279).

На докторську дисертацію та реферат надійшли *позитивні* відгуки із:

1. Львівського національного університету ім. Івана Франка, підписаний доктором філологічних наук, професором, завідувачем кафедри загального і слов'янського мовознавства Бацевичем Флорієм Сергійовичем. Відгук позитивний. Є зауваження: Чи є доцільним введення терміну «домінанти психологічних архетипів», яке, у контексті авторських міркувань, на наш погляд, тотожне достатньо опрацьоване в теорії дискурсу і практиці дискурс-аналізу поняттю «комунікативна-роль»?

2. Хмельницького національного університету, підписаний доктором філологічних наук, професором, професором кафедри української філології Торчинським Михайлом Миколайовичем. Є зауваження: 1) Хотілося

застерегти від віддалення від власне лінгвістики і надмірного занурення у нейронауки; 2) В чому концептуальна відмінність двох базових мКО? 3) Як можна спроектувати результати моделювання, наприклад, у практику теледискурсу?

3. Національного університету біоресурсів та природокористування України, підписаний доктором філологічних наук, професором, професором кафедри журналістики та мовної комунікації **Навальною Мариною Іванівною**. Зауважень немає.

4. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, підписаний доктором філологічних наук, професором, професором кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики **Шуляк Світланою Андріївною**. Є зауваження: 1) Доцільно було б уточнити деякі термінологічні розбіжності, які трапляються в межах окремих розділів (зокрема варіативне використання поняття «мовна особистість» і «комунікативна особистість», навести повніші пояснення щодо критеріїв використання цих понять); 2) Дещо суперечливим може видатися й уналежнення деяких жанрів до освітянського мережевого дискурсу без чіткого розмежування із суміжними видами комунікації (наприклад, популяризаторським чи просвітницьким); 3) За якими критеріями авторка визначає межі саме освітянського мережевого дискурсу і як вони співвідносяться із педагогічною метою.

5. Національного університету «Одеська політехніка», підписаний доктором філологічних наук, доцентом, професором кафедри англійської філології та перекладу **Громко Тетяною Василівною**. Зауважень та запитань немає.

6. Київського національного університету імені Тараса Шевченка, підписаний доктором філологічних наук, доцентом, доцентом кафедри стилістики та мовної комунікації Навчально-наукового інституту філології **Сизоновим Дмитром Юрійовичем**. Є питання для уточнення: Чи однаково продуктивними в усіх аналізованих соцмережах (Facebook, Instagram, TikTok)

є виокремлені дисертанткою домінантні психологічні архетипи (Прагматик, Еклектик, Підтимуєчий друг, Інноватор, Демократичний фасилітатор, Суворий критик, Мудрий Наставник, Традиціоналіст-академіст).

7. Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, підписаний доктором філологічних наук, професором, завідувачем кафедри української мови та славістики **Вільчинською Тетяною Пилипівною**. Є зауваження: 1) Подекуди прослідковується непослідовність у написанні «феномена» і «феномену», «онлайн-серидовище» і «онлайн простір»; 2) Переобтяження тексту словами типу «знегативовано».

8. Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, підписаний доктором філологічних наук, професором, завідувачем кафедри сучасної української мови **Шабат-Савкою Світланою Тарасівною**. Зауважень немає.

9. Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія», підписаний доктором філологічних наук, професором, професором кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання **Міняйло Романом Вікторовичем**. Є запитання: Відгук позитивний. Є питання: 1) Оскільки бурлеск має «низький» і «високий» різновиди, чи не траплялись у досліджуваному дискурсі випадки проникнення елементів бурлескного стилю в комунікативні стратегії елітарної метамовної комунікативної особистості? 2) Хоч фразеологію і кваліфікують проміжним мовним рівнем, проте важливо окреслити долю (тобто стан і перспективи збереження) фразеологізмів як стійких відтворюваних образних живомовних одиниць в онлайн-взаємодії. Чи не спостерігала дисертантка ознак забуття освітянськими мережевими комунікаторами питомої української фразеології, як це засвідчує сучасний телевізійний дискурс (зокрема проєкт «Колесо фортуни» на телеканалі 1 + 1, де найскладнішими для розгадування пазлами виявилися найпоширеніші в «живому» побутовому спілкуванні фразеологізми)?

10. Відокремленого структурного підрозділу «Полтавський фаховий коледж Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»,

підписаний доктором філологічних наук, доцентом **Халіман Оксаною Володимирівною**. Зауважень, запитань не містить.

У дискусії взяли участь члени спеціалізованої вченої ради:

Ковалевська-Славова А. В., доктор філологічних наук, доцент (10.02.01). Виступ без зауважень. Робота серйозна, з великою кількістю джерельного матеріалу. В теоретичному аспекті досліджено величезну джерельну базу зроблено неймовірну класифікацію. Практичний аспект дозволить освітянам ставати кращими. Тут є величезний потенціал. Дякую пані Ганні, голосуватиму за.

Олексенко В. П., доктор філологічних наук, професор (10.02.01). Виступ без зауважень. Шановні присутні. Скажу коротко. Робота заслуговує на увагу, вона нова, свіжа, глибоко наукова. Сформовано основи нового наукового напрямку мережевої лінгвоперсонології. Чітко структурована, чітко визначено мету та завдання дослідження, яких аж 12, це цілком достатньо, щоб розробити поставлені питання. Практична та теоретична значущість не викликає сумнівів. У дисертації нові лінгвістичні дані щодо освітянського мережевого дискурсу. У роботі багато діаграм, графіків, схем, що свідчать про глибину дослідження. Цілком підтримую цю роботу і буду голосувати за неї.

Дружинець М. Л., доктор філологічних наук, професор (10.02.01). У виступі є побажання. Докторське дослідження нова цінна універсальна праця, що має міждисциплінарний напрямок. Робота є вагомим внеском у розвиток лінгвоперсонології, нейролінгвістики, соціолінгвістики, медіа лінгвістики. Здобувачка дослідила багатовимірні канони і представила нам результати. Вона зробила системний аналіз особистості. Обґрунтувала основи нового наукового напрямку мережевої лінгвоперсоналогії. Робота наповнена епіграфами. Захоплює оригінальність дослідження, зокрема методологія, експериментальне дослідження. Робота має перспективи у фонетиці, можна розширити порівняльний аналіз освітянського мережевого дискурсу. Підтримую цю роботу.

Смаглій В. М., доктор філологічних наук, професор (10.02.04). Виступ без зауважень. Дисертація наднова, оскільки досліджується мовна поведінка сучасного викладача. У дисертації показано як можна швидко почати розмовляти з учнями їх мовою, щоб вони хотіли до нас приходити. Буду голосувати за.

Романченко А. П., доктор філологічних наук, професор (10.02.01). Виступ без зауважень. Погоджуюсь з шановними науковцями щодо дисертації. Новаторська наукова робота, яка спирається на нові реалії розвитку суспільства, у ній заховано багато аспектів, що безпосередньо стосуються освітнього мережевого дискурсу і специфіки основних складників. Новаторська робота в усьому – новаторська з погляду предмета дослідження, підходу до предмета дослідження та виробленого авторського алгоритму, виявлено специфіку освітянського дискурсу з огляду його тлумачення, який вона аналізує як феномен. Дисертантка чітко продемонструвала як вона розуміє освітній мережевий дискурс. Заслуговує на особливу увагу дослідження комунікативних стратегій і тактик, що охоплюють усі рівні мовної системи. Надано ґрунтовну характеристику дописів груп освітян-новаторів, освітян розважальної та гібридної груп. Все чітко схарактеризовано для кожної стратегії. Не можна не згадати проведену роботу з анкетування та інтерв'ю, що дало змогу зробити висновки про користувачів такого дискурсу. Робота цікава, актуальна з чим я вітаю керівника і дисертантку.

Загнітко А. П., доктор філологічних наук, професор (10.02.01). У роботі є побажання. Ця робота поєднує психолінгвістику, нейролінгвістику, комунікативну лінгвістику. Безперечно, це міждисциплінарна робота. Вдалося ґрунтовно кваліфікувати тип мовної особистості з погляду сучасності та сучасної мовної взаємодії. Взято до уваги соціолінгвістичні та нейролінгвістичні чинники. Цінним здобутком є опрацювання евристичної моделі. Це те до чого прямує сучасна освіта а також поведінка освітян, що працюють в цифровому середовищі. Чітко схарактеризовано параметри

роботи освітян в мережі. Цікаво в майбутньому подивитись як працює сугестія. Я буду підтримувати цю роботу.

Колегаєва І. М., доктор філологічних наук, професор (10.02.04). Виступ без зауважень. У мене до вас прохання, не зачіняйте вашу сторінку. Діліться з нами вашими здобутками. Створіть якийсь курс для викладачів молодих або середнього віку. Це може бути посібник або курс лекцій. Допоможіть нам. Захист продемонстрував валідність самого дослідження. Робота зроблена, представлена, обговорена закликаю голосувати за неї.

При проведенні таємного онлайн голосування виявилось, що із 14 членів спеціалізованої вченої ради, які взяли участь у голосуванні (з них 7 докторів наук за профілем дисертації), проголосували

"За" – 14 членів ради, "Проти" – немає, недійсних бюлетенів немає.

ВИСНОВОК

спеціалізованої вченої ради з філологічних наук Д 41.051.02 в Одеському
національному університеті імені І.І. Мечникова про дисертацію
Труби Ганни Миколаївни
«Психо- і нейролінгвістична специфіка освітянського мережевого дискурсу:
евристичне моделювання»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук
зі спеціальності 10.02.01 – українська мова

На підставі вивчення дисертаційного дослідження Труби Г.М., відгуків офіційних опонентів: доктора філологічних наук, професора Космеди Тетяни Анатоліївни, доктора філологічних наук, доцента Гогоренко Олени Володимирівни і доктора філологічних наук, доцента Папіш Віталії Андріївни, відгуків на реферат, а також прилюдного захисту дисертації

РАДА УХВАЛЮЄ:

дисертація Труби Г.М. є завершеним самостійним дослідженням, проведеним на високому теоретико-методологічному рівні. Роботу присвячено психо- і нейролінгвістичним аспектам евристичного моделювання освітянського мережевого дискурсу та його стрижневим фігурам - елітарній і бурлескній метамовній комунікативній особистості.

1. Актуальність роботи визначається максималізованою інтеграцією цифрових засобів у навчальний процес, що вимагає критичного переосмислення усталених підходів до освітнього дискурсу та його функційної специфіки. У дослідженні виокремлено феномен освітянського мережевого дискурсу (ОМД), який потребує глибинного комплексного аналізу з огляду на його фундаментальне значення в інтелектуалізації процесів навчання та інтерактивну специфіку. Залучення ідей і методів психо- та нейролінгвістики, елементів матричного, ймовірнісного й евристичного моделювання уможливило розробку ефективних комунікативних стратегій оптимізації ОМД та встановлення специфічних моделей його стрижневого складника – комунікативної особистості (КО) мережевого освітянина. Синтез зазначених підходів зумовив створення універсальної трирівневої моделі мережевого освітянина в єдності його макро-, мезо- та мікрорівневої структурації, що увиразнює актуальність дисертаційної проблематики.

2. Найсуттєвішими результатами роботи є такі: 1) описано актуальні напрями нейронаук для об'єктивної реконструкції особливостей мережевих інтерактивів; 2) окреслено специфіку і складники ОМД на рівні його макро-, мезо- та мікрорівневої структури; 3) визначено типологійний комплекс різновидів і базових елементів КО освітянина в ОМД; 4) розроблено матрицю трирівневої структури КО мережевого освітянина; 5) на основі експериментальної валідації сформовано алгоритм створення евристичної моделі комунікативної особистості в ОМД та запропоновано її формульне представлення; 6) обґрунтовано основи нового наукового напрямку – мережевої лінгвоперсонології.

3. Наукова новизна дисертації полягає в тому, що вперше: 1) комплексно проаналізовано ОМД як унікальне явище сьогодення; 2) запропоновано модель мережевого освітянина в єдності її макро-, мезо- та мікрорівневої структурації; 3) сформовано алгоритм реконструкції та прогнозованого моделювання КО в мережевому просторі з огляду на її функційні пріоритети; 4) створено формулу евристичного моделювання образу в соціальних мережах; 5) розроблено основи нового наукового напрямку – мережевої лінгвоперсонології, скерованої на формування максимально продуктивної мережевої особистості в комплексі її вербально-невербальних презентацій.

4. Обґрунтованість та достовірність викладених у дисертації положень і висновків забезпечено детальним опрацюванням теоретичних джерел із проблематики дослідження (621 позиція, з них 322 іноземними мовами), використанням релевантних наукових методів, а також репрезентативністю

вибірки: близько 40 000 публікацій, зібраних з акаунтів 1000 освітян у соціальних мережах.

5. Теоретичне значення роботи насамперед визначається новим міждисциплінарним підходом до аналізу ОМД, сформованого в результаті синтезу традиційних освітніх практик та цифрової взаємодії. Висновки дисертації прислужаться в поглибленні ідей лінгвоперсонології, психо- та нейролінгвістики, комунікативної і сугестивної лінгвістики та сучасних нейронаук. Крім того, синтез класичних і сучасних методологічних підходів (зокрема прагмалінгвістичного, нейропсихолінгвістичного, мережевого інструментального моделювання на основі А/В тестування та штучного інтелекту (GPT, BERT, Watson NLU) сприятиме осучасненню методології аналізу сучасного цифрового простору та мережових КО, що поглибить теоретичне осмислення цього феномена і буде корисним у подальших міждисциплінарних дослідженнях цифрової комунікації, етики мережової поведінки тощо.

6. Практична цінність полягає в можливості широкого використання його висновків і методологічних підходів у різних сферах професійної комунікації – освіті, маркетингу, PR. Також отримані результати можуть бути корисними для поглиблення навчальних курсів ЗВО із сучасної української мови, психо- і нейролінгвістики, лінгвоперсонології, сугестивної і дискурс-лінгвістики і прислужитись у науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти, аспірантів і докторантів.

Рекомендації щодо подальшого впровадження результатів дослідження доведено до відома організацій та установ, що ознайомлені з цією роботою і позитивно оцінили її: Донецького національного університету імені Василя Стуса, Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Хмельницького національного університету, Національного університету біоресурсів і природокористування України, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Національного університету «Одеська політехніка», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Ужгородського національного університету, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Львівський національний університет ім. Івана Франка, Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія Хакрівської обласної ради».

Дисертація Г. М. Труби «Психо- і нейролінгвістична специфіка освітянського мережевого дискурсу: евристичне моделювання» відповідає встановленим нормативним вимогами МОН України (пп. 7, 9 «Порядку

присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р., № 1197).

Розроблена методика, отримані результати і висновки мають вагоме значення для теоретичних узагальнень у царині нейро- і психолінгвістики..

На підставі результатів таємного голосування та прийнятого висновку докторська рада присуджує **ТРУБІ Ганні Миколаївні** науковий ступінь доктора філологічних наук за спеціальністю 10.02.01 – українська мова.

Головуючий на засіданні

спеціалізованої вченої ради з

присудження наукового ступеня

доктора наук Д 41.051.02

Ірина КОЛЕГАСВА

Вчений секретар

спеціалізованої вченої ради з

присудження наукового ступеня

доктора наук Д 41.051.02

Олена МАТУЗКОВА

19 червня 2025 року

Атестаційна справа зареєстрована у МОН України

під № _____

Затверджено рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня доктора наук рішенням атестаційної колегії МОН України від " _____ " _____ . _____ 20__ р.

Видано диплом _____

Начальник відділу _____